

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. helmikuuta 2019
(OR. en)

6153/19

CFSP/PESC 96
DEVGEN 23
CLIMA 43
COPS 31
ENV 115
ONU 10
RELEX 105

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Ilmastodiplomatia - Neuvoston päätelmät (18. helmikuuta 2019)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3673. istunnossaan 18. helmikuuta 2019 hyväksymät neuvoston päätelmät ilmastodiplomatiasta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT ILMASTODIPLOMATIASTA

Neuvosto antoi seuraavat päätelmät:

Maailmanlaajuisen tavoitetason nostamisen, monenvälisyyden lujittamisen ja Pariisin sopimuksen tosiasiallisen täytäntöönpanon kiireellisyys

1. Ilmastomuutos merkitsee välitöntä olemassaoloon kohdistuvaa uhkaa, jolta yksikään maa ei säästy. Maailmassa on jo ehditty kokea monenlaisia ilmastomuutoksen aiheuttamia tuhoisia vaikutuksia, mutta toimet sen hillitsemiseksi ovat edelleen riittämättömiä. Kuten Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri on todennut ja kuten ilmaston 1,5 celsiusasteen lämpenemistä koskevassa IPCC:n erityisraportissa kiistatta vahvistetaan, maailmassa ei edistytä tarpeeksi nopeasti peruuttamattomien ja katastrofaalisten ilmastohäiriöiden estämiseksi. Maailmanlaajuisia toimia onkin kiireellisesti tehostettava ilmastomuutoksen aiheuttaman uhkan torjumiseksi kestävän kehityksen yhteydessä sekä köyhyyden poistamiseksi. Tästä syystä Euroopan unioni on päättänyt edistää maailmanlaajuisen tavoitetason nostamista ja johtaa kehitystä kohti tehokkaampia ilmastotoimia kaikilla rintamilla. EU on myös tietoinen siitä, että ilmastomuutoksen vaikutukset kansainväliseen turvallisuuteen ja vakauteen ovat vakavia.
2. EU vahvistaa lujan sitoutumisensa Pariisin sopimukseen, joka muodostaa keskeisen monenvälisen kehyksen ilmastomuutoksen käsittelyä koskevien maailmanlaajuisen toimien hallinnoimiselle. Neuvosto antaa tunnustusta ilmastomuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen sopimuspuolten 24. konferenssin (COP 24) puheenjohtajavaltiolle onnistuneen konferenssin isännöimisestä Puolassa, ja panee tyytyväisenä merkille sen myönteisen tuloksen, Katowicen säännöstön, jonka ansiosta Pariisin sopimuksesta voi tulla tehokas, toimiva ja avoin foorumi, jolla voidaan puuttua kiireellisimpiin maailmanlaajuisiin haasteisiin ja joka tarjoaa kaikille maille vahvan kannustimen edistää ja nostaa maailmanlaajuisen ilmastotoimien tavoitetasoa. EU on valmis ilmoittamaan tai ajantasaistamaan Pariisissa sovitut kansallisesti määritellyt panoksensa vuoteen 2020 mennessä ottaen huomioon tarvittavat yhteiset lisäponnistelut ja kaikkien osapuolten toteuttamat toimet.

3. EU toimii tiennäyttäjänä on muuttamassa vuotta 2030 koskevat omia kunnianhimoisia sitoumuksiaan konkreettisiksi toimiksi ja lainsäädännöksi. EU tunnustaa maailmanlaajuisen tavoitetason nostamisen tarpeellisuuden ja on ryhtynyt kehittämään visiotaan keinoista, joiden avulla siirrytään pitkällä aikavälillä ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen Pariisin sopimuksen mukaisesti. Haasteenamme on saavuttaa tämä tavoite siten, että kaikkien oikeudenmukainen siirtyminen voidaan varmistaa ketään unohtamatta.
4. Neuvosto kehottaa kaikkia maita osallistumaan tähän tarpeelliseen maailmanlaajuisen tavoitetason nostamiseen IPCC:n viimeisimmän raportin ja Talanoa-vuoropuhelun havaintojen pohjalta ja osoittamaan uutta kollektiivista päättäväisyyttä, jotta Pariisin sopimuksen tavoitteet saavutettaisiin ja erityisesti jotta maapallon lämpeneminen rajoitettaisiin selvästi alle 2 celsiusasteen ja pyrkimyksiä lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen jatkettaisiin.
5. Ilmasto vaikuttaa meihin kaikkiin – valtioilla, organisaatioilla, yksityisellä sektorilla, kansalaisilla ja kaikilla sidosryhmillä on sitä koskevissa toimissa oma roolinsa. Yhteiset, muutokseen tähtäävät toimet on siksi ulotettava useille eri hallintotasoille, ja ei-valtiollisille toimijoille sekä alueellisille ja paikallisille viranomaisille on annettava keskeinen rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa ja kunnianhimoisten ratkaisujen täytäntöönpanossa paikallisella tasolla. Lisäksi on tärkeää jatkaa eri lähteistä, muun muassa uusilta rahoittajilta hankittavan tarvittavan rahoituksen käyttöönottoa ja uudelleensuuntaamista siirryttäessä vähäpäästöisiin ja ilmastonmuutokseen sopeutuviin talouksiin.

Ilmasto, rauha ja turvallisuus

6. Neuvosto on vakuuttunut siitä, että ilmastonmuutos moninkertaistaa uhkia ja muodostaa enenevässä määrin itse uhan, jolla on vakavia vaikutuksia rauhaan ja turvallisuuteen kaikkialla maailmassa. Neuvosto on tietoinen siitä, että köyhimvät ja kaikkein heikoimmassa ja haavoittuvimmassa asemassa olevat ovat kaikista altteimpia ilmastonmuutokselle ja kykenevät heikoimmin reagoimaan tai sopeutumaan siihen. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen ohella selviytymiskyvyn kehittäminen, elintarvike- ja ravitsemusturva, katastrofiriskien vähentäminen, konfliktien ehkäiseminen ja kestävä kehitys, etenkin kestävä kysynnän hallinta sekä luonnonvarojen kestävä hoito ja käyttö sekä luontoon perustuvat ratkaisut ovat kaikki ilmastonmuutoksesta aiheutuvien riskien hallinnan peruspilareita. Jotta ilmastonmuutoksen vakautta horjuttavia vaikutuksia sekä kielteisiä vaikutuksia kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen voitaisiin hillitä, on olennaisen tärkeää, että kaikkiin näihin prosesseihin sisällytetään turvallisuuskulma ja varmistetaan samalla laaja osallistuminen.

7. Neuvosto on syvästi huolissaan maailmanlaajuisen biodiversiteetin, maailman vesivarantojen ja ekosysteemien tilan heikentymisestä sekä maaperän huonontumisen, veden niukkuuden sekä veteen liittyvien riskien ja ääri-ilmiöiden vuoksi. Arktisen neuvoston havainto, jonka mukaan arktinen alue lämpenee yli kaksi kertaa maailmanlaajuista keskiarvoa nopeammin, on erityisen huolestuttava, koska tällä on vakavia maailmanlaajuisia seurauksia. Neuvosto muistuttaa EU:n sitoutuneen lisäämään tukeaan arktisen ympäristön suojelulle, muun muassa ilman epäpuhtauksien, erityisesti mustahiilen vähentämiseksi. Neuvosto tukee kokonaisvaltaisia ja suunnitelmallisia kansainvälisiä pyrkimyksiä, joilla puututaan ilmastonmuutoksen veteen liittyviin vaikutuksiin marraskuussa 2018 annettujen vesidiplomatiaa koskevien neuvoston päätelmien mukaisesti. Neuvosto kannustaa asiaankuuluvien pitkän aikavälin vähäpäästöisyysstrategioiden yhteydessä kaikkia osapuolia valtameriä koskeviin ilmastotoimiin, muun muassa rannikko- ja merialueiden luontoon perustuvien ratkaisujen avulla. Neuvosto korostaa rajatylittävän yhteistyön tärkeyttä jäsenvaltioiden ja kumppanimaiden välillä, erityisesti rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnissa sekä turvallisuusarvioinneissa, ydinturvallisuus mukaan lukien.

8. Neuvosto on tyytyväinen korkean tason tapahtumaan, jonka korkea edustaja ja komission varapuheenjohtaja kutsuivat koolle 22. kesäkuuta 2018 ja jossa korostettiin, että ilmastonmuutoksen turvallisuudelle ja rauhalle aiheuttamiin riskeihin puuttuminen on kiireellistä ja tärkeää. Osallistujat ottivat esille useita ilmastonmuutoksesta aiheutuvia todellisia ja mahdollisia turvallisuushaasteita ja tähdensivät kollektiivista vastuuta kyseisten vaikutusten ennakoimisessa, niihin valmistautumisessa ja niiden hillitsemisessä. Neuvosto panee tyytyväisenä merkille tulevat tapahtumat, jotka perustuvat nykyisiin aloitteisiin, kuten maailmanlaajuiseen turvallisuusaloitteeseen ja Budapestin vesikonferenssiin 2019.

9. Neuvosto kehottaa korkeaa edustajaa, komissiota ja EU:n jäsenvaltioita varmistamaan, että konfliktinestovälineissä, esimerkiksi EU:n konfliktien varhaisvaroitusjärjestelmässä otetaan huomioon ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin ja ympäristön riskitekijöihin liittyvät turvallisuushaasteet ja vahvistetaan varhaisvaroituksen ja varhaisen toiminnan yhteyttä kaikilla toiminta-aloilla, muun muassa riskien ja vaikutusten arvioinnissa ja alan strategioissa. Lisäksi neuvosto kehottaa EU:n turvallisuus- ja puolustusalan toimijoita lisäämään tietoisuutta ilmastonmuutokseen liittyvistä turvallisuusriskeistä.

10. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvostossa on annettu entistä enemmän painoa ilmastonmuutoksen turvallisuusvaikutuksille, muun muassa Ruotsin ja Dominikaanisen tasavallan puheenjohtajakausilla 11. heinäkuuta 2018 ja 25. tammikuuta 2019 tästä aiheesta järjestetyissä keskusteluissa. Neuvosto suhtautuu myönteisesti toimiin, joilla kyseistä työtä vahvistetaan kaikissa YK:n rakenteissa erityisen alustavan mekanismin avulla ilmastoon liittyvien turvallisuusriskien käsittelemiseksi. Neuvosto kannustaa edelleen YK:n turvallisuusneuvostoa ja YK:n järjestelmää luomaan YK:n turvallisuusneuvoston käyttöön kattava tietokanta ilmastoon liittyvistä turvallisuusriskeistä ja ottamaan huomioon ilmasto- ja ympäristöä koskevat lyhyen ja pitkän aikavälin riskitekijät rauhaan ja turvallisuuteen kohdistuvien uhkien arvioinnissa ja hallinnoinnissa kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla sekä hyödyntämään koko YK:n järjestelmän asiantuntemusta toiminnallisten ratkaisujen löytämiseksi kyseisiin riskeihin ja tehostamaan YK:n operaatioita paikan päällä, esimerkiksi vahvistamalla olemassa olevia varhaisvaroitusjärjestelmiä.

Vuosi 2019, ilmastotoimien ja kestävän kehityksen kannalta ratkaisevan tärkeä vuosi Yhdistyneiden kansakuntien tasolla

11. Kaikkien osapuolten on kiireellisesti ryhdyttävä päättäväisiin lisätoimiin. Neuvosto odottaa kiinnostuneena erilaisia korkean tason tapahtumia, joilla tuetaan sitoutumista pikaisiin ja kunnianhimoisiin maailmanlaajuisiin ilmastotoimiin vuonna 2019. Heinäkuussa 2019 järjestettävä Yhdistyneiden kansakuntien korkean tason poliittinen foorumi tarjoaa erinomaisen tilaisuuden korostaa ilmastotoimien ja Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon välisiä synergioita, mikä todettiin myös 1,5 celsiusasteen lämpenemistä koskevassa IPCC:n erityisraportissa, ja etenkin tavoitteiden 13 ja 16 välisiä yhteyksiä, sekä edistää niiden täytäntöönpanoa. EU kehottaa lisäksi kaikkia kumppaneita osallistumaan ja tuomaan oman merkittävän ja myönteisen panoksensa syyskuussa 2019 järjestettävään Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin koolle kutsumaan ilmastohuippukokoukseen, jonka teemana on "A Race We Can Win. A Race We Must Win", sekä kestävän kehityksen tavoitteita käsittelevään huippukokoukseen, joka järjestetään Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 74. istunnon avajaisten yhteydessä. EU pitää YK:n pääsihteerin ilmastohuippukokousta keskeisenä mahdollisuutena saada aikaan poliittista tahtoa ja maailmanlaajuisia pyrkimyksiä Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, sekä esitellä hallitusten ja ei-valtiollisten toimijoiden toteuttamia muutokseen tähtääviä toimia.

12. Ilmastotoimien ja kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n, Addis Abeban toimintasuunnitelman sekä katastrofiriskien vähentämistä koskevan Sendain kehityksen on oltava toisiaan vahvistavia. EU odottaa, että vuosi 2019 edistäisi edelleen kestävän kehityksen tavoitteiden ja ilmaston-ohjelmien lähentymistä sekä kansallisella että monenvälisellä tasolla. EU kehottaa kaikkia kumppaneita tukemaan YK:n pääsihteerin työtä näiden toimintamallien lähentämiseksi. EU aikoo myös jatkossa vaalia, edistää ja suojella ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusmahdollisuuksia ilmastotoimien yhteydessä.

13. EU on lisäksi edelleen sitoutunut maksimoimaan muiden asiaankuuluvien monenvälisen prosessien ilmastovaikutukset ja kehottaa erityisesti Kansainvälistä siviili-ilmailujärjestöä (ICAO) panemaan pikaisesti täytäntöön tehokkaan kansainvälisen lentoliikenteen päästöhyvitysjärjestelmän (CORSIA) varmistaen samalla sen ympäristötavoitteiden tinkimättömyyden ja hyväksymään pitkän aikavälin tavoitteen seuraavassa kokouksessaan. EU kehottaa myös Kansainvälistä merenkulkujärjestöä (IMO) panemaan täytäntöön alustavan kasvihuonekaasupäästöjä koskevan strategiansa, joka on Pariisin sopimuksen lämpötilatavoitteiden mukainen EU suhtautuu myönteisesti Montrealin pöytäkirjaa koskevan Kigalin muutoksen voimaantuloon 1. tammikuuta 2019, sillä se edistää Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista, ja kehottaa muita Montrealin pöytäkirjan osapuolia ratifioimaan tämän muutoksen mahdollisimman pian.

Kilpailu, jonka voimme kaikki voittaa: EU:n pitkän aikavälin strategia

14. Neuvosto toteaa, että maapallon lämpenemisen rajoittaminen selvästi alle kahden celsiusasteen ja toimien jatkaminen lämpötilan nousun rajoittamiseksi 1,5 celsiusasteeseen edellyttävät nopeita ja kauaskantoisia yhteiskunnallisia muutoksia, ympäristönsuojelua ja talouden siirtymäprosessia tulevana vuosikymmeninä. EU toimittaa UNFCCC:lle vuoteen 2020 mennessä kunnianhimoisen pitkän aikavälin strategian, jossa pyritään ilmastoneutraaliuteen Pariisin sopimuksen määräysten mukaisesti, ja kehottaa sopimuksen kaikkia osapuolia esittämään hyvissä ajoin pitkän aikavälin strategiansa.

15. EU aikoo edelleen tehdä yhteistyötä sekä vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä kumppaneidensa kanssa kunnianhimoisen ja tehokkaan politiikan täytäntöönpanon ja ennakkosuunnittelun vauhdittamiseksi. EU korostaa, että G20-maiden, joiden osuus on noin 80 prosenttia maailman kokonaispäästöistä, on erityisen tärkeää osoittaa johtajuutta ja esittää kunnianhimoiset pitkän aikavälin strategiat vuoteen 2020 mennessä Pariisin ilmastopöytäkirjan pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti. Ilmastotoimet ovat jo tärkeä osa kolmansien maiden ja EU:n välistä yhteistyötä, ja EU aikoo tehostaa poliittisia vuoropuheluitaan sekä ilmasto- ja energiadiplomatiaa asettamalla toiminnan etusijalle ja kannustaa strategisia kumppaneitaan nopeuttamaan siirtymistä kohti ilmastoneutraalia, ilmastomuutoksen kestävää kiertotaloutta.

16. Neuvosto toteaa, että tarvittava maailmanlaajuinen siirtyminen pois fossiilisista polttoaineista aiheuttaa mahdollisesti merkittäviä muutoksia geopoliittisessa tasapainossa, ja tällä voi olla ulko- ja turvallisuuspoliittisia vaikutuksia EU:hun, kuten energiasiirtymän geopolitiikan maailmanlaajuinen komissio (Global Commission on the Geopolitics of Energy Transformation) hiljattain totesi. Neuvosto panee sen vuoksi tyytyväisenä merkille Euroopan komission strategisen pitkän aikavälin vision kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta – "Puhdas maapallo kaikille". Neuvosto korostaa, että keskusteluissa on syytä keskittyä erilaisiin keinoihin saavuttaa ilmastoneutraalius Pariisin sopimuksen mukaisesti. Neuvosto muistuttaa, että tieteellisten ja näyttöön perustuvien indikaattoreiden huolellinen tarkastelu on tärkeää ja samalla on varmistettava oikeudenmukainen siirtymä siten, että erityiset sosioekonomiset olosuhteet otetaan asianmukaisesti huomioon ja investoidaan innovatiivisiin teknisiin ratkaisuihin, lisätään kansalaisten ja ei-valtiollisten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksia ja yhdenmukaistetaan toimia energian, teollisuuspolitiikan, maatalouspolitiikan, tutkimuksen ja rahoituspolitiikan kaltaisilla keskeisillä aloilla. Neuvosto muistuttaa, että hiilen hinnoittelu ja fossiilisten polttoaineiden tukien uudistaminen ovat keskeisiä toimenpiteitä pyrittäessä luomaan mahdollisuuksia tarjoava ympäristö, jossa rahoitusvirrat voidaan sovittaa johdonmukaisiksi turvallisten ja kestävien vähäisten kasvihuonekaasupäästöjen ja ilmastomuutokseen sopeutuvan kehityksen kanssa.

EU:n kansainvälisen ilmastotoimia koskevan yhteistyön ja tuen lisääminen edelleen

17. Neuvosto kehottaa komissiota, korkeaa edustajaa ja jäsenvaltioita varmistamaan, että EU:n ilmastotoimilla puututaan kattavasti erilaisiin haasteisiin ja vaikutuksiin. Ilmastotoimet tulisi ottaa huomioon kaikilla tasoilla käytävässä poliittisessa vuoropuhelussa sekä yhteisissä toimintasuunnitelmissa. Korkeaa edustajaa ja komissiota kehoitetaan kiinnittämään riittävää huomiota ilmastotoimiin kumppanimaiden kanssa tehtävän rahoitusalan ja teknisen alan yhteistyön tulevassa ohjelmasuunnittelussa, muun muassa seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen yhteydessä.

18. EU ja sen jäsenvaltiot ovat edelleen sitoutuneet jatkamaan kansainvälisen ilmastorahoituksen mobilisoinnin tehostamista osana kehittyneiden maiden tavoitetta saada yhdessä käyttöön hillitsemis- ja sopeutumistoimia varten 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa vuoteen 2020 mennessä ja sen jälkeen aina vuoteen 2025 saakka useista eri lähteistä ja useiden välineiden ja kanavien kautta sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Ne ovat sitoutuneet Pariisin sopimuksen tavoitteeseen, jonka mukaan rahoitusvirrat tulisi sovittaa johdonmukaisiksi suhteessa vähäpäästöiseen kehityskulkuun ja kehitykseen komission kestävä kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman yhteydessä. EU aikoo jatkaa kansainvälisiä pyrkimyksiään sen varmistamiseksi, että myös muut kumppanit ja maat huolehtivat vastaavasta rahoituksen mobilisoinnista.

19. EU ja sen jäsenvaltiot ovat tietoisia niiden toimenpiteiden ja toimien tärkeydestä, joilla ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeudutaan, muun muassa vahvistamalla selviytymiskykyä ja vähentämällä haavoittuvuutta. EU korostaa lisäksi, että sopeutumiseen tähtäävää yhteistyötä on tärkeää tehdä kaikkien kumppanimaiden kanssa, etenkin vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden (SIDS) kanssa, jotka ovat erityisen alttiita ilmastonmuutoksen vaikutuksille.
